

Projectbeschrijving voor de leerkracht

PROJECT SAMEN IN DEN HAAG

Leerlijn Theater | Thema Onze stad | Groep 5 en 6 | September 2018

Klaar voor de start?

- ✓ Gebruik de digitale versie van dit project.
- ✓ Download dit document op je computer voor het beste gebruik.
- ✓ We gaan ervan uit dat je kennis hebt van de [opzet van COH](#).
- ✓ Vraag bij de voorbereiding zo nodig hulp aan je interne cultuurcoördinator of je cultuurcoach (laat je informeren over de scholingsmogelijkheden).
- ✓ Bereid het project bij voorkeur samen met je collega's voor (vergeet de vakleerkrachten niet).
- ✓ Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is van grote meerwaarde. Zie [CultuurSchakel](#) voor het actuele aanbod.
- ✓ Nodig als dat lukt een kunstenaar uit die betrokken wordt bij de uitvoering van het project. Zie [CultuurSchakel](#).
- ✓ Bedenk van tevoren bij welke onderdelen je ouders kunt inschakelen.
- ✓ Je mag het project 'op maat maken', mits je de fasen van het creatieve proces blijft doorlopen.
- ✓ Trek voor het hele project zes tot acht lesmomenten van 45 minuten uit.
- ✓ Kijk ook even op de [Facebookpagina](#) van Cultuuronderwijs op zijn Haags voor meer informatie en het gebruikersplatform.
- ✓ Wil je woorden uit dit project koppelen aan taalonderwijs? Raadpleeg dan de begrippenlijst [via deze link](#).

Inhoudsopgave

1. Informatie.....	1
2. Introductie.....	2
3. Oriëntatie.....	3
4. Opdracht: Ken je wijk.....	5
5. Opdracht: Kennen wij elkaar?.....	8
6. Opdracht: Met elkaar Voor elkaar.....	11

1. Informatie

Lees ter voorbereiding van de COH-lessen onderstaande informatie over de invulling en het doel van het project en manieren om het project te promoten.

Wat doen de leerlingen in dit project?

In dit project onderzoekt de leerling de wijk van de school. Hij speelt situaties na die zich in de wijk voordoen en leert improviseren. Hoe speel ik een dialoog? Hoe spring ik in en reageer ik spontaan op een bepaalde situatie? De leerling trekt de wijk in en speelt scènes op locatie. Hij interviewt buurtbewoners en maakt daarvan een buurtportret. Om de wijkbewoners en wijk te eren, verzorgt de leerling een theatrale verrassing.

Waarom dit project?

De leerling woont en gaat naar school in een wijk. Het is van groot belang dat de leerling deze wijk goed leert kennen. Dit project geeft de leerling handvaten om zich te uiten en verhouden tot anderen, om te spelen en wijkbewoners beter te leren kennen. Leerlingen van deze leeftijd zijn zich steeds meer bewust van de verschillen tussen mensen, zowel in uiterlijk als karakter. In dit project leren ze vanuit spelvormen met deze verschillen omgaan. Ook ervaren ze de toegevoegde waarde van verschillen tussen mensen.

Houdingsdoelen

In dit project worden bij de introductie, oriëntatie en opdrachten kennis- en vaardigheidsdoelen benoemd. De volgende houdingsdoelen gelden voor het project in het algemeen.

De leerling:

- is nieuwsgierig en doet mee;
- leert samenwerken en kijkt op een positieve manier naar de bijdragen van anderen.

Promotie

Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is. Denk na over manieren om het project te promoten.

- Stel ouders op de hoogte van een voorstelling of de komst van een [kunstenaar in de klas](#).
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.

Benodigdheden

Bij elke opdracht staat een opsomming van benodigdheden weergegeven.

Reflectievragen

De reflectievragen bij de fases van het creatief proces kunnen tijdens en na iedere fase met de individuele leerling of de hele groep besproken worden.

2. Introductie

Kennisdoelen

De leerling:

- kent zijn eigen directe omgeving;
- kent belangrijke plekken in de stad.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- lokaliseert de wijk van de school op een plattegrond en benoemt kenmerken;
- kan iemand de weg wijzen.

Benodigdheden

- kleding en attributen om eruit te zien als een oud dametje of heertje
- postervellen
- stiften
- kaart van Den Haag op papier en/of digibord

- spel 'StadSpeelSpel': [zie bijlage](#)

Aan de slag in de klas

Het project kan op verschillende manieren worden geïntroduceerd. Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden.

- Op een onverwacht moment komt er een acteur of een collega de klas in, verkleed als een oud vrouwtje of heertje. Hij of zij is de weg kwijt, letterlijk en figuurlijk, en weet niet meer hoe thuis te komen. De bezoeker improviseert een verhaaltje over wie hij is en waarom hij hulp nodig heeft. Laat de leerlingen zelf met oplossingen komen.
- Voer een klassengesprek aan de hand van de plattegrond van Den Haag (gebruik Google Maps of een papieren stadsplattegrond). Vraag de leerlingen of ze hun eigen wijk kunnen vinden en waaraan ze de wijk herkennen.
- Speel het ['StadSpeelSpel'](#).

3. Oriëntatie

Kennisdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none"> • kent belangrijke punten in de omgeving van school, ook in relatie tot Den Haag als stad; • weet hoe hij van de ene naar de andere plek moet komen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none"> • stelt een lijst van herkenningspunten in de wijk samen en verbeeldt deze in diverse spelvormen; • bedenkt, oefent en presenteert een scène.

Benodigdheden

- fotocamera of telefoon om foto's te maken tijdens een wandeling door de wijk
- tekenmaterialen
- de boekenserie *De Waanzinnige Boomhut van Andy Griffiths* en Terry Denton (uitgeverij Lannoo)

Aan de slag in de klas

Het filosofisch gesprek

Voer naar aanleiding van de introductie een filosofisch gesprek. Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen.

- Als je ergens anders op de wereld zou mogen wonen, waar zou je dan willen wonen?
- Wat is 'je thuis voelen' eigenlijk?
- Voel je je weleens niet thuis? (Of: ken je iemand die zich niet thuis voelt?) Hoe is dat dan? (Wat zie en merk je dan?)
- Kun je je eenzaam voelen met heel veel mensen om je heen?
- Kan eenzaamheid worden opgelost? Wat is dan het belangrijkste? Bijvoorbeeld een fijn huis, de straat of wijk waarin je woont, aardige burens, familie?

Oriëntatieopdracht

Maak een wijkwandeling. Breng de wijk rondom de school in beeld door met de leerlingen een lijst met herkenningspunten samen te stellen en deze te fotograferen. Denk aan winkels, openbare gebouwen, bijzondere bomen en beeldende kunst in de openbare ruimte. Let op: deze herkenningspunten heb je nodig in diverse vervolgoopdrachten.

Maak vervolgens een keuze uit onderstaande opdrachten.

De stad in beeld (kringgesprek)

Wat is er bijzonder, belangrijk, opmerkelijk, leuk of gek aan je eigen wijk? Wat weten de leerlingen al en wat kun je op internet vinden? Bespreek hoe de stad geordend is in stadsdelen en wijken. Hoeveel stadsdelen heeft Den Haag en hoe heet de wijk waarin je woont? Staat je huis in dezelfde wijk als de school? Op welke plekken kom je samen om iets te doen met elkaar? Denk aan het parkje, de bibliotheek en het cultuuranker.

Ik loop of fiets naar huis en... (verbeelden en vertellen)

Laat de leerlingen hun ogen sluiten of geef een blinddoek en laat hen zo levendig mogelijk de route vertellen die ze van huis naar school lopen of fietsen. Wat komen ze onderweg tegen? Laat de leerlingen dit eerst voor zichzelf doen en vraag hierna wie van hen dit hardop willen doen.

De route (beeldende opdracht)

Bekijk vooraf [de tekening 'Van daar naar hier'](#) van Jan Rothuizen (het eerste icoontje bovenaan de pagina). De leerlingen tekenen de route van school naar huis met de belangrijkste herkenningspunten. Geef de leerlingen een vel A3-papier. Laat hen eerst in potlood de route schetsen, waarbij ze het hele vel gebruiken. Wijs hen op de verdeling van de herkenningspunten over het vel.

De fantastische wijk (beeldende opdracht)

Laat de leerlingen in groepjes de kaart van hun ideale wijk ontwerpen. Wat zouden ze graag willen zien in de wijk of er kunnen doen? Laat ze ook nieuwe straatnamen verzinnen. Tip: gebruik als inspiratie de boekenserie *De waanzinnige boomhut* van Andy Griffiths en Terry Denton. Bekijk [de trailer](#) en lees eventueel ter informatie [dit interview](#) met de schrijver. Laat de leerlingen een stukje wijk verzinnen zoals een nieuwe verdieping in de boomhut.

In mijn fantastische wijk (spelopdracht een vervolg op 'De fantastische wijk')

Laat de leerlingen in kleine groepjes zelf een scène bedenken, oefenen en presenteren met als locatie hun zelfverzonnen stukje fantasiewijk. Welke personages wonen hier? Wat gebeurt er in de fantasiewijk?

Kunstenaar in de klas

Nodig een kunstenaar of bekende Hagenaar uit die in de wijk woont. Laat hem vertellen over zijn werk en over de wijk waarin hij woont: waarom is hij hier komen wonen, wat trekt hem aan in de wijk?

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Kende je alle herkenningspunten of waren er verrassingen bij? Wat verbaasde je?
- Wat spreekt jou aan in de wijk?
- Wat valt je op aan de fantasiewijken en wat wil je weten van die wijken?

4. Opdracht: Ken je wijk

In deze opdracht onderzoekt de leerling de wijk van de school. Hij maakt gebruik van een opgestelde lijst van herkenningspunten. Hij onderzoekt ontmoetingsplekken, een buurthuis en een cultuuranker en speelt een dialoog tussen twee wijkbewoners na. De leerling improviseert een mogelijk conflict door scènes uit te spelen en leert voor publiek een scène op locatie te spelen. Hierbij zijn stemgebruik en lichaamshouding belangrijke onderdelen.

Kennisdoelen	De leerling kent diverse dramatische werkvormen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• improviseert een scène met twee of meer personages en maakt gebruik van kostuums en rekwisieten;• geeft feedback op zijn eigen spel en dat van anderen en accepteert feedback van anderen op zijn spel.

Benodigdheden

- lijst met verzamelde herkenningspunten uit de oriëntatie
- verkleedspullen
- attributen
- schrijfgerei

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren.

Onderzoek: Ken je wijk

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Hints (theatersport)

Speel het spel 'Hints' met gebruik van de lijst met de herkenningspunten uit de wijk. Bijvoorbeeld: de Turkse bakker, de bloemenkraam, de visboer, het buurthuis, het theater, de bibliotheek.

Interview over de wijk

Vraag de leerlingen om thuis hun ouders, broertje of zusje, opa of oma te interviewen over de wijk waarin ze wonen. Wat weten en vinden zij van de wijk? Laat de leerlingen de drie opvallendste antwoorden noteren en hierover vertellen in de klas. Inventariseer de overeenkomsten en verschillen.

Ontmoetingsplekken in de wijk (kringgesprek)

Besprek met elkaar op welke plekken de leerlingen het liefst of het vaakst komen? Waar kun je de meeste mensen ontmoeten? Bekijk met de leerlingen of er een buurthuis in de buurt is. Wat organiseren ze allemaal voor de buurt? Komen de leerlingen daar weleens?

Dialogen in de wijk (samenspel)

Verzin een dialoog tussen twee mensen uit de wijk, bijvoorbeeld tussen de Turkse bakker en de wijk-agent. Inventariseer met de leerlingen mogelijke personages en stel de tweetallen samen. Bepaal waarover het gesprek zou kunnen gaan.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Heb je iets nieuws geleerd over de wijk? Wat wil je nog meer weten over de wijk?

- Wat zou je anders willen als jij de 'baas' van de wijk zou zijn?
- Wat is je opgevallen in de interviews? Wie zou je nog meer willen interviewen?

Uitvoeren: Ken je wijk

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Ik houd van... (warming-up in de kring)

Wie ben je en wat is jouw hobby? De eerste speler zegt bijvoorbeeld: "Ik ben Amir en ik houd van dansen" en maakt daarbij een kenmerkende beweging. De tweede speler herhaalt de vorige zin en vult aan: "Dat is Amir en hij houdt van dansen. Ik ben Maaïke en ik houd van karate". Met de bewegingen erbij. Zo gaan we de hele kring langs.

De vriendenclub (geïmproviseerde scène)

Maak groepjes van vijf of zes leerlingen. Doorloop onderstaande stappen en houd rekening met de genoemde aandachtspunten.

1. Vertel het verhaal over de vriendenclub van de spelers. Ze hebben meegedaan aan een wedstrijd om de wijk leuker te maken door een mooie maquette te ontwerpen voor een nieuwe speeltuin. Daarmee hebben ze de hoofdprijs van duizend euro gewonnen. Nu is de afspraak dat ze samen wat mogen doen met dat bedrag. Maar de meningen zijn verdeeld.
2. Geef de spelers een paar minuten de tijd om voor zichzelf te bedenken wat de verschillende ideeën zijn over de besteding van het geld. Zet een tafel en wat stoelen neer.
3. De scène begint met het ontvangen van de brief waarin staat dat ze gewonnen hebben. Laat vervolgens de scène uitspelen. Let erop dat ze de blijdschap van het winnen allereerst goed uitspelen en vervolgens het meningsverschil en het conflict dat eruit voortkomt. Het conflict hoeft niet meteen te worden opgelost. De scène is veel spannender als het niet wordt opgelost, als er bijvoorbeeld ruzie komt.
4. Bespreek de scènes na. Kon je je goed inleven in de situatie? Was het moeilijk om het conflict te spelen?

Top-idee! (pitch)

De leerlingen bedenken in tweetallen een groepsactiviteit voor in het buurthuis. Ze bepalen eerst de doelgroep. Het mag ook een fantasie-activiteit zijn. Door middel van een pitch, een zeer korte presentatie van één minuut, overtuigen ze de andere leerlingen van hun idee.

Op locatie (scène maken)

Maak groepjes van drie à vier spelers. Verzin een korte scène bij de verschillende locaties in de wijk (een winkel, het park, de school, de speeltuin). Gebruik hiervoor de lijst met de verzamelde herkenningpunten uit de oriëntatieopdracht. De scène heeft een duidelijk begin, midden en eind. De leerlingen bepalen wie ze zijn en wat er gebeurt, en laten de scènes aan elkaar zien. Het publiek geeft tips en tops.

De wijkbewoners (dialogoog)

De leerlingen bepalen welke wijkbewoners ze willen spelen en bedenken een dialoog tussen twee wijkbewoners. Het is interessant als het over een probleem, een misverstand of een conflict gaat. Ze oefenen de dialoog en leren de tekst uit het hoofd. Ze spelen de dialogen voor aan de rest van de groep.

Oh Oh... (uitbeelden)

Beluister op YouTube het lied [Oh Oh Den Haag](#) van Harrie Jekkers. De leerlingen leren het lied aan en beelden in groepjes de verschillende situaties uit.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Kun je overeenkomsten en/of verschillen benoemen tussen de ideeën van de vriendengroep? Welke spreekt je het meest aan?
- Waar ben je beter in: verzinnen of spelen? Wat lukt goed en waarin wil je nog beter worden?
- Stel dat je iets van wat je hebt gedaan mocht laten zien/presenteren, wat zou dat zijn en welke titel krijgt het?

Presenteren: Ken je wijk

Maak voor de presentatie een keuze uit bovenstaande opdrachten. Oefen en verbeter de scènes, zoek passende rekvisieten en kostuums voor de personages en presenteer de uitvoering aan een publiek, bijvoorbeeld een andere klas, ouders of wijkbewoners.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Welke presentatie spreekt jou het meest aan? Waar heeft dat mee te maken?
- Ben je tevreden over de presentatie? Waar ben je trots op en wat zou je een volgende keer anders doen?
- Hoe waren de reacties van het publiek?

5. Opdracht: Kennen wij elkaar?

Deze opdracht draait om het kennismaken met anderen. De leerling doet onderzoek naar eenzaamheid en schrijft een monoloog over een persoonlijke gebeurtenis. Hij leert interviewtechnieken waarmee hij zijn eigen buurman beter kan leren kennen en maakt kennis met een straatmuzikant of krantenverkoper. Vervolgens speelt de leerling zijn opgedane leerervaringen uit in een monoloog en diverse improvisatieoefeningen waarin wordt ingespeeld op onbekende en onverwachte situaties.

Kennisdoelen

De leerling:

- kent de regels en gedragingen bij een interview;
- kent een aantal eenvoudige theaterbegrippen, zoals 'mimiek', 'handeling', 'houding', 'verbaal', 'non-verbaal', 'dialogoog', 'monoloog', 'personage' en 'speelvlak' en past deze toe.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- schrijft en speelt, onder begeleiding, een korte dialoog;
- improviseert een scène met twee of meer personages en maakt gebruik van kostuums en rekwisieten.

Benodigdheden

- schrijfgerei
- tekenmateriaal
- oude tijdschriften om uit te knippen
- geprinte foto's van eerdere activiteiten
- uitgeschreven interviews die gebruikt zijn in eerdere activiteiten
- verkleedspullen en attributen voor 'praatje in het park'

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren.

Onderzoek: Kennen wij elkaar?

Maak een keuze uit onderstaande onderzoeksoopdrachten:

Buurman en Buurman

Bekijk en bespreek de trailer van de voorstelling [A JE TO!](#) van Buurman en Buurman.

Alleen of eenzaam (kringgesprek)

Onderzoek het gevoel 'eenzaamheid' aan de hand van de volgende vragen:

- Woon je liever samen of alleen?
- Wanneer voelde jij je voor het laatst eenzaam?
- Kun je je ook eenzaam voelen met heel veel mensen om je heen?
- Kan eenzaamheid worden opgelost? Wat is dan het belangrijkste: een fijn huis, de straat of wijk waarin je woont, aardige burens, familie?

Bespreek met de leerlingen of en hoe ze het gevoel van eenzaamheid kennen en wat ze van dit gevoel weten en vinden. Bespreek de verschillen tussen 'alleen zijn' en 'je eenzaam voelen'. Laat de leerlingen situaties, mensen en ervaringen noemen.

Ik denk... (monoloog)

Toneelspelen doe je vaak samen, maar ook weleens alleen. Soms spreek je je gedachten, bijvoorbeeld een overpeinzing, in je eentje hardop uit. Bespreek met de leerlingen of ze weleens over iets

nadenken wat geschikt is voor een monoloog. Bijvoorbeeld een gebeurtenis op school of in de wijk. Worden ze weleens gepest? Hoe voelt dat dan? Hoe zou je willen dat het anders was, of dat het opgelost werd? Het is eigenlijk hardop filosoferen met jezelf of vanuit een rolfiguur. De leerlingen maken een keuze voor een gebeurtenis of situatie en schrijven hun eigen monoloog.

Ken je buurman (interview)

De leerlingen kennen vast een aantal burens, maar er zullen ook burens zijn die ze nog niet kennen. Laat ze bedenken wat de reden is dat ze bepaalde burens nog niet kennen. Naar wie zijn ze nieuwsgierig? Wie zouden ze willen interviewen en waarom? De leerlingen bedenken in tweetallen een aantal vragen en gaan met elkaar op pad voor het interview. Bespreek zo nodig eerst met de leerlingen wat een interview is, welke vragen ze wel en niet kunnen stellen, waarom ze iets willen weten en hoe ze kunnen doorvragen. De leerlingen nemen het interview op of schrijven het uit. Laat ze vragen of ze een foto of een portrettekening mogen maken van de buurman met zijn huisdier of favoriete hobby. Tip: laat de leerlingen een klein cadeautje meenemen voor de mensen die ze gaan interviewen, bijvoorbeeld een tekening.

Kunstenaar in de klas

Is er een straatmuzikant in de wijk? Wil hij of zij komen spelen in de klas? Nodig hem uit en vraag hem hoe hij zich voelt. Hoe is het bijvoorbeeld om in je eentje op straat te staan en te spelen voor de voorbijgangers? Of nodig de straatkrantverkoper uit en laat hem over zichzelf vertellen.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Noem een onderwerp voor je monoloog. Wat kun je nog meer bedenken of hoe zou het ook kunnen verlopen?
- Wat heb je gehoord of gezien bij de persoon die je hebt geïnterviewd dat jij ook graag zou willen of kunnen? Hoe zou jij het aanpakken?
- Heb je iets gehoord of gezien dat helemaal nieuw was voor jou? Wat vind je daarvan?

Uitvoeren: Kennen wij elkaar?

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Ik denk dus ik ben (monoloog)

Als je alleen bent, praat je soms toch hardop. De leerlingen schrijven een korte monoloog. Mogelijke uitgangspunten zijn: iets wat hen zelf bezighoudt, een rolfiguur of een opvallende uitspraak in het interview dat ze hebben afgenomen (bijvoorbeeld de buurvrouw die hardop aan het mopperen is omdat de burens zo'n lawaai maken). Ze oefenen de monoloog en laten deze aan de groep zien.

Het interview (improvisatie)

Maak tweetallen. Eén speler is een bekende en beroemde Hagenaar, de andere speler is de verslaggever. De ontmoeting vindt plaats op straat en begint met de zin: "Mag ik u iets vragen, bent u niet...?". Dan start het interview. Is het een aardige of arrogante beroemde Hagenaar? Heeft hij wel of geen zin in een interview? Heeft hij wel of geen tijd? Vindt hij het leuk of vervelend om herkend te worden? Bedenk een goed einde van het interview.

Hebt u een kopje suiker te leen? (improvisatie/aanbelspel)

Eén speler zit op een stoel in het midden van het speelveld. Hij weet nog niet wie hij gaat spelen. De andere speler belt aan. Hij bepaalt bij wie er aangebeld wordt en waarom. De speler op het speelveld accepteert wat er aangeboden wordt en speelt erin mee. Bijvoorbeeld: de wijkverpleegkundige belt aan om een oude mevrouw te komen wassen. De brandweer belt aan omdat er een vreemde lucht in het pand hangt en er alleen een klein kind in huis is. Een kind belt aan om kinderpostzegels te verkopen.

Zomaar een praatje (improvisatie)

Eén speler speelt een eenzame vrouw of man die elke dag op een bankje in het park zit. Eén of meerdere spelers mogen inspringen om een gesprekje aan te knopen. Ze bedenken eerst wie ze zijn en wat ze komen doen in het park. Een oude man vraagt bijvoorbeeld: "Mag ik hier even komen zitten? Ik ben zo moe van het lopen en heb zo'n pijn in mijn linkerbeen". Wissel steeds van spelers.

Burenboek

Stel een burens- of wijkbewonersboekje samen. Gebruik hierbij de uitkomsten van de interviews en de foto's en/of tekeningen. Bedenk ruim van tevoren de structuur van het boekje en een titel. Zet het boekje in elkaar. Maak kopieën van het boekje om aan de geportretteerde wijkbewoners te geven.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Bij wie zou je nog weleens aan willen bellen of naast willen gaan zitten op een bankje om een praatje te maken?
- Wat is het verschil tussen het spelen van een monoloog en het spelen van een dialoog? Wat ging goed?
- Wat lukte het beste en wat zouden jullie graag aan publiek willen laten zien?

Presenteren

De spelopdrachten kunnen op verschillende manieren worden gepresenteerd. Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden.

Praatje in het park

Maak een film van een 'praatje in het park'. Stel een vaste camera op, gericht op een bankje dat binnen of buiten staat. Verdeel de rollen en zorg voor passende kostuums of attributen, zoals een hond of een zakje met broodkrum. Start met één speler. Er komt een speler bij. Ze hebben een gesprekje. Er komt een nieuwe speler op het bankje zitten en dan gaat de eerste speler weg. Totdat iedereen is geweest. Bekijk en bespreek de film in de klas. Of maak een keuze uit de scènes die zijn gedaan en voer deze binnen uit.

Burenboekjepresentatie

Nodig de geïnterviewden uit, bijvoorbeeld in het buurthuis of de bibliotheek. Laat de leerlingen hun burens- of wijkbewonersboekjes op een theatrale manier overhandigen aan hun buurman of -vrouw.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Welke scène sprak je het meest aan en zou je die zelf ook willen spelen?
- Hoe ging het aanbieden van het burensboekje? Hoe heb je dat aangepakt?
- Hoe waren de reacties van de buurtbewoners?

6. Opdracht: Met elkaar Voor elkaar

In de laatste opdracht organiseert de leerling samen met zijn klasgenoten een theatrale verrassing voor de wijkbewoners. Vanuit een brainstorm denkt hij na over de haalbaarheid van bedachte plannen en hij houdt rekening met de beschikbare tijd. Vervolgens maakt de leerling een plan van aanpak en bedenkt hij of er mensen van buitenaf betrokken kunnen worden bij de uitvoering en organisatie. De leerling denkt na over de genodigden en ontwerpt een passende uitnodiging. Na alle voorbereidingen wordt de voorstelling uitgevoerd voor publiek.

Kennisdoelen	De leerling kent de basisberoepen binnen het theater en kent de functies van deze beroepen (licht- en geluidtechnicus, acteur, regisseur, decorontwerper, kostuumontwerper en grimeur).
---------------------	---

Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• organiseert een haalbare presentatie, bedenkt de doelgroep, theatrale acts en locatie en maakt een plan van aanpak met tijdsplanning, draaiboek en lijst van benodigdheden;• presenteert, alleen of met een groepje, een zelf vormgegeven product op een podium aan een publiek buiten de eigen klas.
---------------------------	---

Benodigdheden

- teken- en knutselmaterialen
- benodigdheden voor de eindpresentatie
- materiaal voor het maken van een flyer
- verkleedspullen en attributen voor eindpresentatie

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren en presenteren. Aan het eind van deze opdracht staan evaluatievragen die betrekking hebben op het hele project.

Onderzoek: Met elkaar Voor elkaar

Doorloop de volgende stappen:

1. Bekijk en bespreek [dit Schooltv-filmpje over locatietheatergroep Dogtroep](#).
2. Bespreek met de leerlingen dat jullie met elkaar iets gaan maken voor de wijk en de wijkbewoners. Doe dit aan de hand van de volgende vragen:
 - Welke buurtbewoners willen de leerlingen verrassen?
 - Wat willen de leerlingen het liefste doen?
 - Waar kan dat plaatsvinden?
3. Hang drie grote vellen papier op in de klas. Schrijf op het eerste vel **Wie?**, op het tweede vel **Wat?** en op het derde **Waar?**. De leerlingen kennen hun wijk nu beter. Is er een speciale doelgroep en/of locatie waar ze iets mee willen doen? En wat zouden ze dan willen doen? Gebruik de opbrengsten uit de vorige opdrachten. Wat hebben de leerlingen allemaal ontdekt en geleerd over de wijk? Welke spelvormen vonden ze het leukst?
4. Laat de leerlingen eerst individueel drie ideeën over 'wie', 'wat' en 'waar' opschrijven op memovelletjes in drie verschillende kleuren. Vervolgens bepalen ze in tweetallen een top drie van de zes mogelijkheden. Plak de top drie-memovelletjes op de grote vellen en bespreek

met de hele klas de ideeën. Welke ideeën lijken op elkaar en kunnen gecombineerd worden? Welke passen het beste bij het thema 'Met elkaar Voor elkaar'?

5. Bepaal wat haalbaar is. Hoe groot of klein wordt de presentatie? Hoeveel tijd is er beschikbaar?

Denk bij groot aan:

- een optreden voor de bewoners van verpleeg- of verzorgingshuizen, vluchtelingen of andere buurtbewoners;
- uitbeeldacts of tableaux vivants in de winkelatalages;
- straattheater op het wijkfeest, de braderie of op het schoolplein bij het zomerfeest;
- een wandelroute door de wijk, met op verschillende bijzondere locaties een korte act;
- een theaterstuk voor de buurtbewoners, in het buurthuis of het theater in de buurt.

Denk bij klein aan:

- een interview met de redactie van de wijkkrant;
- een verhalenestafette met verhalen over de wijk;
- een privévoorstelling voor de honderdjarige uit de buurt of een andere speciale gast;
- de zelfgeschreven monoloog spelen voor je ouders en opnemen op film.

Reflectievragen voor tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Als alles mogelijk zou zijn, wat zouden jullie dan willen doen?
- Welke rol kun jij gaan spelen bij het organiseren en uitvoeren? Waar ben je goed in?
- Zijn jullie tevreden over de gemaakte keuzes?

Uitvoeren: Met elkaar Voor elkaar

Dit gaan we doen!

Doorloop de volgende stappen:

1. Maak met de leerlingen een keuze voor een presentatievorm en bepaal wie wat gaat doen. Wijs de leerlingen erop dat theater gemaakt wordt voor een publiek, voor elkaar dus. Het is belangrijk dat het aantrekkelijk is en goed wordt uitgevoerd. Bereid de presentatie zorgvuldig voor.
2. Afhankelijk van de gemaakte keuzes schrijven de leerlingen bijvoorbeeld een script, oefenen ze hun acts of scènes, laten ze zien wat ze gemaakt hebben en krijgen ze tips en tops. Ze verbeteren hun act en oefenen opnieuw.
3. Betrek ook anderen in de wijk. Zijn er organisaties die bijvoorbeeld hapjes kunnen verzorgen? Wonen er nog meer talenten in de wijk en willen ze een bijdrage leveren? Is er een buurman of -vrouw die iets wil laten zien? Wat kunnen de ouders betekenen? Denk aan een tijdsplanning en een lijst met benodigheden.

Uitnodiging

Laat de leerlingen een uitnodiging of een flyer ontwerpen met een duidelijke tekst en een aansprekend beeld. Hiermee informeren de leerlingen het potentiële publiek over de presentatie. De uitnodiging of flyer bevat in ieder geval: de titel van het stuk, de locatie, het tijdstip, de datum en een sfeerbeeld. Of laat de leerlingen de buurt ingaan om iedereen uit te nodigen, ook de mensen die zijn geïnterviewd.

Kunstenaar in de klas

Nodig bijvoorbeeld een theatermaker uit die vaak op locatie werkt en kan helpen met het vormgeven van de presentatie. Of een toneelschrijver die kan helpen met het schrijven van een stuk.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Zijn er verschillen of overeenkomsten tussen wat jullie willen maken?
- Hoe gaan jullie het aanpakken en wie gaat wat doen? Welke rol/ taak past dan het beste bij jou?
- Ben je tevreden over de keuzes die gemaakt zijn? Was het wat je ervan verwacht had?

Presenteren : Met elkaar Voor elkaar

Voer onderstaande opdrachten uit.

Generale repetitie

Bij de generale repetitie is alles af en klaar. Nog een laatste maal wordt er gerepeteerd zonder publiek alsof het de echte voorstelling is, zonder onderbreken. Als er iets fout gaat, wordt het ter plekke opgelost. Oefen indien nodig op de locatie.

Bravo!

Nu is het tijd voor de uitvoering. Geniet ervan! In het theater zeggen ze “toi toi toi”. Ontvang het applaus met een mooie buiging.

Reflectievragen die je kunt stellen tijdens het werken aan de opdracht en/of erna

- Hoe is het om iets te organiseren voor de wijk en haar bewoners?
- Wat is goed gelukt en waar werd je het meest blij van? Wat vond je moeilijk?
- Welke taak of rol heb je uitgevoerd? Heb je daarin iets ontdekt dat je nog niet van jezelf of van anderen wist?

Evalueren

Bespreek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Heb je dingen bedacht die je een beetje eng of spannend vond om te doen? Wat dan?
- Welke opdracht(en) van dit project zou je nog eens willen doen?
- Is het omzetten van een idee naar een scène goed gelukt? Wat zou je een volgende keer anders doen?
- Hoe verliep het repeteren en het presenteren?
- Welke taak heb jij op je genomen bij de presentatie?

